2024/1713

14.6.2024 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2024/1713 НА СЪВЕТА

от 13 юни 2024 година

относно мярка за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира в подкрепа на въоръжените сили на Република Молдова с военно оборудване, предназначено за произвеждане на смъртоносна сила

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 41, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) С Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета [1] се създава Европейският механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) за финансиране от държавите членки на действия на Съюза в рамките на общата външна политика и политика на сигурност с цел опазване на мира, предотвратяване на конфликти и укрепване на международната сигурност съгласно член 21, параграф 2, буква в) от Договора. По-специално, съгласно член 1, параграф 2 от Решение (ОВППС) 2021/509, ЕМПМ се използва за финансиране на мерките за помощ като например действия за укрепване на капацитета на трети държави и регионални и международни организации, свързани с военни въпроси и въпроси на отбраната.

(2) В Глобалната стратегия за външната политика и политика на сигурност на Европейския съюз от 2016 г. се определят целите за укрепване на сигурността и отбраната, за инвестиране в устойчивостта на държавите и обществата на изток от Съюза, за разработване на интегриран подход към конфликтите и кризите, за насърчаване и подкрепа на регионален ред, основан на сътрудничество, и за укрепване на управлението в световен мащаб въз основа на международното право, включително на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право.

(3) На 21 март 2022 г. Съюзът одобри Стратегическия компас с оглед на целта да се превърне в по-силен и по-способен гарант на сигурността, включително чрез засилено използване на ЕМПМ в подкрепа на отбранителните способности на партньорите.

(4) Съюзът е поел ангажимент за тесни отношения с Република Молдова въз основа на Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна [2] (наричано по-нататък „Споразумението за асоцииране“), което включва задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия, в подкрепа на силна, независима и благоденстваща Република Молдова, както и за насърчаване на политическо асоцииране и икономическа интеграция, като същевременно твърдо подкрепя суверенитета и териториалната цялост на Република Молдова в рамките на нейните международно признати граници. Съгласно член 5 от Споразумението за асоцииране Съюзът и Република Молдова задълбочават своя диалог и сътрудничество и насърчават постепенното сближаване в областта на външната политика и политика на сигурност, включително общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО), и разглеждат по-специално въпроси, свързани с предотвратяването на конфликти, мирното разрешаване на конфликти и управлението на кризи, регионалната стабилност, разоръжаването, неразпространението на оръжия, контрола над въоръженията и контрола върху износа.

(5) Съюзът отчита значимия принос на Република Молдова към ОПСО на Съюза.

(6) Настоящото решение се основава на решения (ОВППС) 2021/2136 [3], (ОВППС) 2022/1093 [4], (ОВВПС) 2023/921 [5] и (ОВВПС) 2024/1049 [6] на Съвета във връзка с трайния ангажимент на Съюза да подкрепя засилването на капацитета на въоръжените сили на Република Молдова в области с приоритетни потребности.

---

[1] Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета от 22 март 2021 г. за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира и за отмяна на Решение (ОВППС) 2015/528 (ОВ L 102, 24.3.2021 г., стр. 14).

[2] ОВ L 260, 30.8.2014 г., стр. 4.

[3] Решение (ОВППС) 2021/2136 на Съвета от 2 декември 2021 г. относно мярка за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира в подкрепа на въоръжените сили на Република Молдова (ОВ L 432, 3.12.2021 г., стр. 63).

[4] Решение (ОВППС) 2022/1093 на Съвета от 30 юни 2022 г. относно мярка за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира в подкрепа на въоръжените сили на Република Молдова (ОВ L 176, 1.7.2022 г., стр. 22).

[5] Решение (ОВППС) 2023/921 на Съвета от 4 май 2023 г. относно мярка за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира в подкрепа на въоръжените сили на Република Молдова (ОВ L 119, 5.5.2023 г., стр. 173).

[6] Решение (ОВППС) 2024/1049 на Съвета от 4 април 2024 г. относно мярка за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира в подкрепа на въоръжените сили на Република Молдова (ОВ L, 2024/1049, 5.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1049/oj).

(7) На 5 февруари 2024 г. върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност получи искане от Република Молдова Съюзът да подкрепи въоръжените сили на Република Молдова чрез предоставяне на ключово оборудване с цел укрепване на капацитета на частите за мобилност, електронна война и логистика.

(8) Мерките за помощ трябва да бъдат изпълнявани, като се отчитат принципите и изискванията, предвидени в Решение (ОВППС) 2021/509, и по-специално съответствието с Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета ([7]), и съгласно правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ.

(9) Съветът заявява отново решимостта си да защитава, утвърждава и зачита правата на човека, основните свободи и демократичните принципи, и да укрепва принципите на правовата държава и доброто управление в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации, с Всеобщата декларация за правата на човека и с международното право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Създаване, цели, обхват и продължителност

1. Създава се мярка за помощ в полза на Република Молдова (наричана по-нататък „бенефициер“), която да бъде финансирана по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) (наричана по-нататък „мярката за помощ“).

2. Целите на мярката за помощ са следните:

а) да допринесе за засилване на капацитета на въоръжените сили на Република Молдова с цел укрепване на националната сигурност, стабилност и устойчивост в сектора на отбраната в съответствие с цялостната политика на Съюза по отношение на Република Молдова;

б) въз основа на досегашната подкрепа по линия на ЕМПМ да даде възможност на въоръжените сили на Република Молдова да повишат оперативната си ефективност, да ускорят привеждането в съответствие със стандартите на Съюза и оперативната съвместимост и по този начин да защитят по-добре цивилното население при кризи и извънредни ситуации;

в) да укрепи капацитета на Република Молдова във връзка с участието ѝ във военни мисии и операции на Съюза по линия на общата политика за сигурност и отбрана.

3. За постигане на целите, определени в параграф 2, с мярката за помощ се финансира предоставянето на оборудване за въздушна отбрана с малък обсег на действие, предназначено за произвеждане на смъртоносна сила.

С мярката за помощ също така се финансират свързаните с нея материали и услуги, включително, когато е необходимо техническо обучение.

4. Продължителността на мярката за помощ е 42 месеца от датата на приемане на настоящото решение.

Член 2

Финансови правила

1. Референтната сума, предназначена за покриване на разходите, свързани с мярката за помощ, е в размер на 9 000 000 евро.

2. Управлението на всички разходи се извършва в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509 и с правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ.

Член 3

Договорености с бенефициера

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност постига необходимите договорености с бенефициера, за да се гарантира, че последният спазва изискванията и условията, установени в настоящото решение, като условие за предоставянето на подкрепа по мярката за помощ.

([7]) Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г. определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99).

2. Договореностите по параграф 1 включват разпоредби, задължаващи бенефициера да гарантира:

а) спазването от страна на частите на въоръжените сили на Република Молдова, получили подкрепа чрез мярката за помощ, на приложимото международно право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право;

б) правилното и ефикасно използване на предоставените чрез мярката за помощ активи за целите, за които са предоставени;

в) достатъчната поддръжка на предоставените чрез мярката за помощ активи, за да се гарантират тяхната използваемост и оперативна наличност през целия им жизнен цикъл;

г) че предоставените чрез мярката за помощ активи няма да бъдат изгубени или прехвърлени без съгласието на Комитета на механизма, създаден съгласно Решение (ОВППС) 2021/509, в полза на други лица или субекти, различни от посочените в тези договорености, в края на техния жизнен цикъл.

3. Договореностите, посочени в параграф 1, включват разпоредби относно спирането и прекратяването на предоставянето на подкрепа чрез мярката за помощ, ако се установи, че бенефициерът е нарушил задълженията, установени в параграф 2.

Член 4

Изпълнение

1. Върховният представител отговаря за осигуряване на изпълнението на настоящото решение в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509 и с правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ и в съответствие с интегрираната методологична рамка за оценяване и определяне на необходимите действия и контрол по отношение на мерките за помощ по линия на ЕМПМ.

2. Изпълнението на дейностите, посочени в член 1, параграф 3, се извършва от Естонския център за инвестиции в отбраната.

Член 5

Мониторинг, контрол и оценка

1. Върховният представител извършва мониторинг на спазването от страна на бенефициера на задълженията, установени в член 3. Този мониторинг се използва за осигуряване на осведоменост за контекста и рисковете от нарушаването на задълженията, посочени в член 3, и допринася за предотвратяването на такива нарушения, включително на нарушения на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право от страна на частите на въоръжените сили на Република Молдова, получили подкрепа чрез мярката за помощ.

2. Контролът след доставяне на оборудването и материалите се организира, както следва:

а) проверка на доставката, при която сертификатите за доставка по ЕМПМ се подписват от силите — крайни ползватели, при прехвърляне на собствеността;

б) докладване за инвентаризацията, при което бенефициерът трябва да докладва ежегодно за инвентаризацията на определените елементи, докато Комитетът по политика и сигурност (КПС) счете, че вече не е необходимо такова докладване;

в) посещения на място, при които при поискване бенефициерът предоставя на върховния представител и на одиторите на ЕМПМ достъп за извършване на проверки на място и одити по ЕМПМ.

3. При приключване на мярката за помощ върховният представител извършва окончателна оценка, за да се прецени дали мярката за помощ е допринесла за постигането на посочените в член 1, параграф 2 цели.

Член 6

Докладване

В периода на изпълнение върховният представител представя на КПС шестмесечни доклади за изпълнението на мярката за помощ в съответствие с член 63 от Решение (ОВППС) 2021/509. Администраторът за мерките за помощ информира редовно Комитета на механизма, създаден с Решение (ОВППС) 2021/509, относно изпълнението на приходите и разходите в съответствие с член 38 от посоченото решение, включително като предоставя информация за участващите доставчици и подизпълнители.

Член 7

Спиране и прекратяване

1. КПС може да реши в съответствие с член 64 от Решение (ОВППС) 2021/509 да спре изцяло или частично изпълнението на мярката за помощ.

2. КПС може да препоръча на Съвета да прекрати изпълнението на мярката за помощ.

Член 8

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Люксембург на 13 юни 2024 година.

За Съвета

Председател

N. DE MOOR